

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 23-11-2018
Sayı: 61

TE		ŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor		
Tarih:	03 Aralık 2018	Esas No: 2/401	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Öğretmenlik Meslek Kanununa ilişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 22.11.2018

Yıldırım Kaya

Ankara Milletvekili

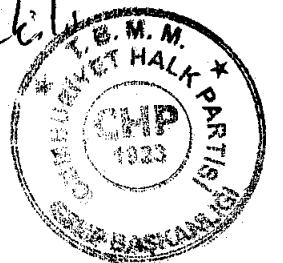
Ali Keven
Yozgat M.

Suat ÖZCAN
Muğla M.

Dr. Mustafa ADIGÜZEL
Ordu M.

Serkan TOPAL
Hatay M.

Özcan ÖZCAN
Yalova Milletvekili

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ

23 Kasım 2018

Numara:

**TBMM
GELEN EVRAK**

23 Kasım 2018

No:

388156

EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Öğretmenlik mesleğinin en önemli özelliği, gelecek nesilleri yetiştirmesidir. Öğretmenlik, bu özelliğiyle diğer tüm mesleklerden ayrılır. Aynı zamanda uzmanlık gerektiren bir meslektir. Ancak öğretmenlerimiz yüklendikleri ağır sorumluluğa rağmen, hak ettikleri toplumsal statü ve saygınlığa sahip değildir.

Öğretmenlere toplumda hak ettikleri saygı ve değeri kazandıracak, ekonomik ve sosyal haklarını düzenleyecek, yetiştirilme ve çalışma şartlarını belirleyecek bir "Öğretmenlik Meslek Kanunu'na ihtiyaç vardır.

Tarihin en eski mesleklerinden olan öğretmenliğin, bir meslek kanununun olmaması büyük bir eksikliklerdir. Öğretmenlik Meslek Kanunu Taslağı'nın amacı da, bu eksikliğin doldurularak, öğretmenlerimize hak ettikleri değerin verilmesini sağlamaktır.

Kurtuluş Savaşı devam ederken 15-21 Temmuz 1921'de, Ankara'da Maarif Kongresi'ni toplayarak eğitime verdiği önemi ortaya koyan Mustafa Kemal Atatürk, öğretmenlere verdiği değeri de, "Ulusları kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir." sözleriyle ifade etmiştir.

Günümüzde Atatürk'ün öğretmenlere verdiği değerden eser kalmamıştır. Öğretmenlerimiz her geçen gün toplumsal statüsünü ve saygınlığını biraz daha kaybetmektedir.

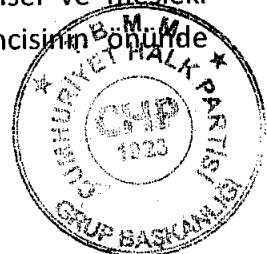
Dünyanın gelişmiş ülkelerinde öğretmen, eğitimin en önemli unsurudur. Ekonomik sorunlarını çözmüş, kendini geliştirecek güce ve zamana sahip; saygın meslekler arasında, hak ettiği yerededir.

Gelişmiş ülkelerde öğretmenlere verilen maaşla ülkemizde öğretmenlere verilen maaşı kıyasladığımızda ortaya uçurumlar çıkmaktadır. Türkiye'de öğretmenler aylık ortalama 700 dolar maaş alırken, dünyanın çoğu ülkesinde 2000 doların üzerinde maaş almaktadır. ABD'de öğretmen maaşları ortalama 3000 bin dolar, Almanya'da 2-3 bin dolar, Fransa'da 2-3 bin dolar Japonya'da 2-3 bin dolar, İngiltere'de ise 4-5 bin dolar aralığındadır.

Türkiye'de, öğretmenlerin büyük bölümü ekonomik sıkıntı içinde, ek iş yapmak zorunda kalmaktadır. Öğretmenler; kadrolu-sözleşmeli-ücretli diye ayrılarak eşit iş yapanların emekleri gasp edilmektedir.

Türkiye'de öğretmenlerin aile bütünlükleri dahi ellerinden alınmıştır. Çocuklar anne babalarından ayrı yerlerde büyümekte, eşler birbirinden ayrı şehirlerde yaşamaya mecbur bırakılmaktadır.

Zor şartlarda çalışan öğretmenlerimizin, çağın koşullarına uyum sağlayacak kişisel ve mesleki gelişmelerini tamamlamalarına imkan yoktur. Öğretmen, okulda, sınıfta, öğrencisinin önünde dövülen, hakarete uğrayan bir konumdadır.

Öğretmenlerimize dayatılan uygulamalar insan haklarına aykırıdır. Öğretmenlerimiz ve aileleri açlıkla sınındığı için, insanlık dışı uygulamalara boyun eğmektedir.

Türkiye, 5 Ekim 1966 ILO-UNESCO Ortak Belgesi olan "Öğretmenlerin Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı"nı onaylayarak uluslararası yükümlülük altına girmiştir. Bu belgede öğretmen adaylarının seçimi, öğretmenlerin eğitimi, sorumlulukları ve yaşam koşullarını içeren çok sayıda madde yer almaktadır.

Türkiye, yükümlülük altına girdiği "Öğretmenlerin Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı"nı bugüne kadar uygulamamıştır. Çıkartılacak "Öğretmenlik Meslek Kanunu"nu ile bu yükümlülükler de yerine getirilmiş olacaktır.

Öğretmenlerin; ekonomik sorunlarının çözülmesi, çalışma koşullarının düzenlenmesi, çağın gereklerine göre kendilerini geliştirebilmeleri, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği eğitimi alabilmeleri, toplumda statü ve saygınlık kazanmaları için "Öğretmenlik Meslek Kanunu"na ihtiyaç vardır.

Bizim hazırladığımız bu kanun öğretmenlerimizin sessiz çığıdır. Bir ana, bir baba gibi kutsal olduğunu çocukluğumuzdan beri beynimize kazıdığımız öğretmenlerimize haklarını vermek, kutsal bir görevdir. Gelin hep birlikte bu kutsal görevi yerine getirelim.

Geleceğimizi emanet ettiğimiz, "fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür, nesiller" yetiştirecek olan öğretmenlerimize karşı, geçte olsa sorumluluklarımızı yerine getirerek, "Öğretmenlik Meslek Kanunu"nu çıkartalım.

ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU TEKLİFİ

I.GENEL HÜKÜMLER

Amaç

Madde 1- Bu kanun resmi ve özel eğitim-öğretim kurumlarında görev yapan eğitim çalışanlarının yetiştirilmesini, istihdamını, çalışma usul ve esasları ile görev yetki, hak ve yükümlülüklerini düzenler.

Kapsam

Madde 2- Bu kanun, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı eğitim kurum ve kuruluşlarında görevli öğretmen, yönetici ve diğer eğitim çalışanlarını kapsar.

Tanımlar:

Madde 3- Bu kanunda geçen;

Bakan: Milli Eğitim Bakanını,

Bakanlık: Milli Eğitim Bakanlığını,

Öğretmen: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel eğitim-öğretim kurumlarında görevli öğretmeni,

Eğitim Yöneticisi: Eğitim kurum ve kuruluşlarında çalışan okul müdürü ve müdür yardımcısını,

Eğitim Müfettişi: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı çalışan Eğitim Müfettişini,

Eğitim Personeli: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışanları,

Kurul: Öğretmen Yetiştirme ve İstihdam Kurulu'nu,

TEB Akademisi: Türkiye Eğitim Bilimleri Akademisi'ni,

MEB Akademisi: Milli Eğitim Akademisi'ni,

TÖDEM: Türkiye Ölçme ve Değerlendirme Merkezi'ni,

Öğretmen SYD Kurumu: Öğretmen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumu'nu,

ifade eder.

Genel ilkeler:

Madde 4- Bakanlık; herkesin eğitim hakkını, Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, Anayasa ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun tanıdığı; bilimsel, laik, demokratik, eşit, parasız ve karma eğitim haklarını özgürlük ve güven içinde kullanılmasını sağlayan koşulları hazırlamakla yükümlüdür.

II. ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE İSTİHDAM KURULU

Öğretmenlik mesleğine giriş

Madde 5-

- a) Öğretmenlik mesleğine girişte dört yıllık eğitim fakültesi mezunu olmak ön koşuldur.
- b) Bakanlık;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında belirtilen temel hak ve özgürlükleri benimsemiş, öğretmenlik mesleğinin zorunlu kıldığı genel kültüre ve alan bilgisine sahip, pedagojik formasyonu almış demokrasi ve insan haklarına saygılı öğretmenler yetiştirir.

Öğretmenleri yetiştirmek amacıyla; Üniversitelerle, sendikalarla ve öğretmen meslek kuruluşları ile işbirliği yapar.

- c) Alanlara hangi bölüm mezunlarının atanacağı yönetmelikle belirlenir.

Öğretmen yetiştirme ve istihdam kurulu

Madde 6- Öğretmen yetiştirme ve istihdamı amacıyla "Öğretmen Yetiştirme ve İstihdam Kurulu" oluşturulur.

a) **Öğretmen Yetiştirme ve İstihdam Kurulu;** Milli Eğitim Bakanı Başkanlığında, Milli Eğitim Bakan Yardımcısı, Aile-Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında Genel Müdür düzeyinde 2, Hazine ve Maliye Bakanlığında Genel Müdür düzeyinde 2, TÜİK Başkanı, TBMM'den biri Eğitim Komisyonu Başkanı olmak üzere Mecliste grubu bulunan siyasi partilerden birer temsilci, Bakanlıkça belirlenen 5 Eğitim Fakültesi Dekanı, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürü, İnsan Kaynakları Genel Müdürü, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı ile en fazla üyesi bulunan eğitim sendikasıdan 3, ikinci, üçüncü ve dördüncü sendikalardan da 2'şer üyenin katılımıyla oluşur.

b) Kurulun Görevleri: Eğitim sistemimizin insan gücü planlamasını gelecek nüfus projeksiyonlarına dayandıran ve öğretmen ihtiyacının ülke genelinde dengeli dağılımını sağlayan; liyakat ve kariyeri esas alan, dünyadaki değişime duyarlı, toplumsal dönüşümü sağlayan insan kaynakları sistemini oluşturmaktır.

c) Kurulun kararları kalkınma planı ile Milli Eğitim Bakanlığı stratejik planlarının hazırlanmasında esas alınır.

ç) Kurul her eğitim-öğretim yılında en az bir kez toplanır.

d) Kurulun çalışma düzeni yönetmelikle belirlenir.

III. ÖĞRETMEN İHTİYACININ BELİRLENMESİ

Öğretmenlik kontenjanları

Madde 7- Milli Eğitim Bakanlığı ile Öğretmen Yetiştirme ve İstihdam Kurulu eşgüdüm içinde, öğretmen ihtiyacına göre, planlı bir şekilde, eğitim fakültelerinin her yıl toplam kontenjanını belirler.

IV. ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ

Öğretmen meslek eğitimi

Madde 8- Öğretmen yetiştirme süreci hizmet öncesi ve hizmet içi olmak üzere iki bölümde ele alınır. Hizmet öncesi eğitim, Eğitim Fakültelerinde; hizmet içi eğitim ise öğretmenin mesleki gelişim ihtiyacına göre Türkiye Eğitim Bilimleri Akademisi tarafından yapılır.

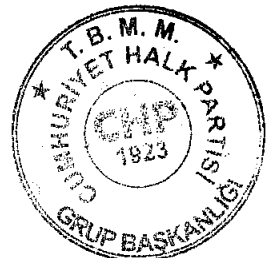
Öğretmenlik mesleği

Madde 9- Öğretmenlik mesleği; Eğitim Fakültelerinden mezun olunarak ve aday öğretmenlik sürecinin tamamlanmasıyla kazanılan özel bir uzmanlık mesleğidir. Öğretmenlik mesleğine aday öğretmen olarak girilir. Aday öğretmenlik; Eğitim Fakültelerini bitiren ve TÖDEM sınavında başarılı olanları kapsar.

Öğretmen atamaları

Madde 10-

Aday öğretmenliğe/öğretmenliğe atanabilmek için;

a) Genel şartlar:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. maddesinin belirlediği genel şartları taşımak,

b) Özel şartlar:

Eğitim Fakültesi mezunu olmak.

c) Aday öğretmen süreci

Aday öğretmen kendi branşında deneyim sahibi bir öğretmenin rehberliğinde çalışır.

Aday öğretmen, konu kavrama, özetleme, ifade etme, ikna etme, topluluk önünde temsil yeteneğini ortaya koyma, öğretmen öğrenci ilişkilerindeki pedagojik donanımını ortaya koyacak projeleri sunma ve iletişim teknolojileri ile tekniklerini kullanabilme becerileri yönlerinden kısa süreli hizmet içi eğitime alınır.

Aday öğretmen, bir eğitim yılı fiilen çalışma süresi sonunda, Türkiye Eğitim Bilimleri Akademisi tarafından yapılacak yazılı sınava girer. Yazılı sınava ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Sınavda başarılı olanlar öğretmen olmaya hak kazanır. Sınavda başarılı olamayan aday öğretmenler, il içinde başka bir okulda görevlendirilerek eğitim yılı sonunda tekrar sınava alınır. Başarılı olanlar öğretmenliğe geçerler. Ancak üst üste 2 sınavda başarılı olamayanların aday öğretmenlikle ilişkisi kesilir ve bakanlığın uygun gördüğü birimlerde görevlendirilirler.

V. ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNDE İLERLEME

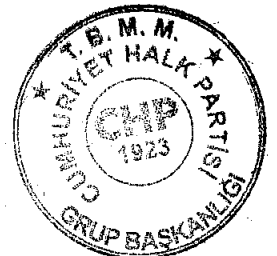
Öğretmenlik mesleğine giriş

Madde 11- Öğretmenlik mesleğine aday öğretmen olarak girilir. Adaylık süresi, en az bir, en fazla 2 yıldır.

Öğretmenlikte ilerleme

Madde 12- Öğretmenlerin atanmasında mesleki yeterlilik ve liyakat esastır.

Aday öğretmen belirlemelerinde siyasi şaibelere neden olacak seçme usulleri uygulanamaz.

Madde 13- Öğretmen Yetiştirme ve İstihdam Kurulu; öğretmenlerin mesleki gelişimine yönelik eğitim ihtiyacını belirler. Eğitim planı bir yıl önceden duyurulur.

Öğretmenlerin hizmet içi eğitimi, dinlenme ve tatil yapma olanağını da kapsayacak biçimde düzenlenir.

Madde 14- Öğretmen Yetiştirme ve İstihdam Kurulu öğretmenlerin yeterlilik çerçevesini bir standarda bağlar ve bu standart esaslarına göre sınavlar, TÖDEM tarafından yapılır.

Eğitim ve öğretim yardımcıları

Madde 15- Hizmetine ihtiyaç duyulan alanlarda eğitim öğretim hizmetlerinde yararlanılmak üzere teknisyen ve usta öğreticiler çalıştırılabilir.

VI. ÖĞRETMENLERİN TEMEL HAKLARI

Madde 16- Öğretmen görevi dışında başka bir görevde çalıştırılmaz.

a) Öğretmen ders planını uygulamada; çağdaş öğretim yöntem ve tekniklerini serbestçe uygulama hakkına sahiptir.

b) Hiç kimse öğretmenin ve öğretmenlik mesleğinin saygınlığını zedeleyecek davranışlarda bulunamaz.

c) Öğretmene; etnik köken, dil, inanç, cinsiyet, siyasal tercih, felsefi düşünce bakımından hiçbir baskı ve ayrımcılık yapılamaz.

d) Her öğretmen ve diğer eğitim çalışanları; sendika kurma, sendikaya üye olma, sendikal faaliyetlerde bulunma hak ve özgürlüğüne sahiptir. Sendikaya üye olmaya ve üyelikten çıkmaya zorlanamaz.

e) Sendika üyesi her öğretmen, mesleki etik ölçüleri içinde üye olduğu sendika tarafından denetlenebilir.

f) Öğretmenler hakkında yürütülen disiplin soruşturmasında, soruşturmacı olarak okul müdürleri görevlendirilemez. Soruşturma sürecinde, müfettiş ile birlikte üye olduğu sendikanın temsilcisi de yer alır.

g) Görevden uzaklaştırılan öğretmenin, soruşturma sürecinde aylığından kesinti yapılamaz.

h) Sosyo-ekonomik açıdan daha az gelişmiş yerlerde görev yapan öğretmenlerin zorunlu çalışma süreleri sonunda atanma talepleri ertelenemez.

i) Öğretmenler, kadrosunun bulunduğu okul dışında geçici görevlendirmeye zorlanamaz.

j) Zorunlu haller dışında, hizmet süresi yirmi yılı tamamlayan kadın ve yirmibeş yılı tamamlayan erkek öğretmenlere okulda nöbet görevi verilemez.

k) Öğretmenlerin biyometrik verileri, okul ve ders işleyiş saatlerinin takibi amacıyla, elektronik ortamda kullanılamaz.

l) Öğretim programlarının uygulayıcıları olan öğretmenler, program geliştirme sürecinde, ilgili makama öneri ve görüşlerini yazılı olarak bildirme hakkına sahiptir.

m) Öğretmenler, hizmet içi eğitim programlarına yönelik görüş ve önerilerde bulunabilir.

n) Haftalık ders programlarının planlanması aşamasında okul idaresi ilgili öğretmenin talebini dikkate alır.

VII. ÖĞRETMENLERİN ÖZLÜK HAKLARI

Özlük dosyası ve özlük hakları

Madde 17- Özlük; öğretmenin öğrenim durumunu gösterir belgeler, atama evrakları, adaylık, meslekte yükselme belgeleri, terfi, sicil, disiplin, ödül, ceza, sendika üyeliğine ilişkin belgeler, varsa engellilik durumuna ilişkin belgeler, erkek öğretmenlerin askerlik durumuna ilişkin belgeler, mali haklarına ilişkin belgeler ve emeklilik işlemleriyle ilgili bilgileri kapsar.

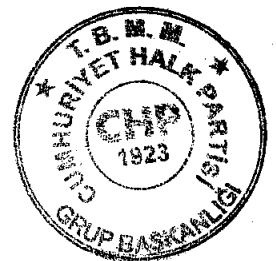
Bu dosyaların saklanması ilçe milli eğitim müdürlüğü sorumludur. Özlük dosyası, görev yaptığı ilçede saklanır.

Her öğretmene ait bir özlük dosyası tutulması ve muhafazasında özel hayatın gizliliği esas alınır.

a) Öğretmenin izni olmaksızın özlük dosyasındaki bilgiler ve kayıtlar açıklanamaz.

b) Özlük dosyası doğru ve tarafsız bir şekilde tutulmasında ilgili amir ve personel birimleri sorumludur.

c) Varsa öğretmenin meslek hastalığı ve genel sağlığına yönelik belgeler özlük dosyasında saklanır.

VIII. ÖĞRETMENLERİN EKONOMİK HAKLARI

Öğretmen ücret ve ödenekleri

Madde 18- Öğretmenlerin, yaşam standartlarının yükseltilmesi, mesleki gelişimlerinin sürekliliği ve öğretmenlik mesleğinin saygınlığının korunması için ekonomik hakları teminat altına alınır.

Bu kapsamda;

- a) Öğretmenlerin aylık ücretleri ilk göreve başladığında en yüksek devlet memuru maaşının brüt tutarının % 50'sinden aşağı olamaz.
- b) Öğretmenlere 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü ve 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde birer maaş ikramiye verilir.
- c) Emekli ve çalışan öğretmenlerin maaşlarının hesaplanmasında 3600 ek göstergesi esas alınır.
- d) Daha önce emekli olan öğretmenler de 3600 ek gösterge hakkından yararlanır.
- e) Öğretmenlere eğitim öğretim dönemi başında bir maaş tutarında hazırlık ödeneği verilir.
- f) Özel okullarda çalışan öğretmenlerin ücretleri, resmi okullarda çalışan aynı hizmet süresindeki öğretmenlerin en düşük maaşından daha düşük olamaz.
- g) Öğretmenlere, Bakanlığın ve Kültür Bakanlığının yayınlarından % 50 oranında indirim sağlanır.
- h) Öğretmenlere, çalıştıkları her dört yıla, bir yıl, fiili hizmet zammı verilir.
- i) Öğretmenlerin çalışma koşulları ve ekonomik hakları ILO ve UNESCO'nun ilgili tavsiye kararlarına aykırı olamaz.

Aylık karşılığı zorunlu ders görevi

Madde 19- Öğretmenlerin, branşlarında ve ek branşlarında aylık karşılığı okutacakları zorunlu ders görevlerinin dağılımı şöyledir:

- a) Okulöncesi eğitim öğretmenleri haftada 18 ders saati,
- b) İlkokul sınıf öğretmenleri ile genel kültür öğretmenleri haftada 15 ders saati,
- c) Atölye ve laboratuvar öğretmenleri haftada 20 saat,
- d) Ortaöğretim genel kültür ders öğretmenleri haftada 15 ders saati,
- e) Mesleki ve teknik öğretim öğretmenleri ile çıraklık eğitimi öğretmenleri kuramsal dersler için 15 saat,

Öğretmenler; öğretmenevleri, öğretmen lokalleri, yatılı okul lojmanları, Bakanlığın eğitim kamp ve dinlenme tesislerinden öncelikli olarak yararlanırlar.

Ücretlendirme varsa, %50 indirim uygulanır.

Donatım ve eğitim yardımı

Madde 24- Mesleğe ilk kez giren eğitim personeline, ilk aylıkları ile birlikte, aylıklarının en az üç katı tutarında donatım ödeneği verilir.

Çocuk bakım ve eğitimi yardımı

Madde 25- Bu kanun kapsamına giren eğitim personelinin okulöncesi eğitim çağındaki çocukları, Bakanlığın eğitim kurumlarından ücretsiz yararlanırlar.

Bakanlık yeteri kadar okulöncesi eğitim kurumu açar.

Bu amaçla çocuk gelişimi eğitimi yapan örgün ve yaygın eğitim kurumlarından da yararlanırlar.

Bu olanakların sağlanamadığı yerleşimlerde okul öncesi eğitim yardımı verilir.

Eğitim personelinin yararlandığı okul ve kurum servislerinden, bu personelin okulöncesi çocukları da yararlanır.

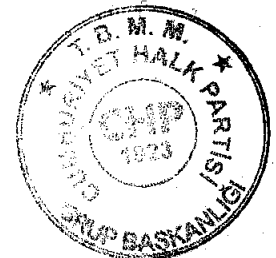
Eğitim personelinin, görev yaptığı yerden başka yerde öğrenim görmek zorunda olan çocukları için ücretsiz yurt ve taşıma olanağı sağlanır. Yurt sağlanamayan yerlerde öğrenim görenler için, en az özel yurtların aldığı ücret kadar yurt yardımı verilir.

Bu maddede belirlenen hak ve olanaklardan, eğitim personelinin dul ve yetimleri de yararlanırlar.

Konut yardımı

Madde 26- Öğretmenlere konut sağlanır. Sağlanamayan yerlerde rayiç bedel üzerinden konut kirası ödenir.

Konut dağıtımında öncelik, sırasıyla, bekar yaşayan kadın öğretmen ile tek maaşlı öğretmenlerindir.

Ulaşım giderleri

Madde 27- Öğretmen ve diğer eğitim personeli, belediye araçlarından ücretsiz, kamu servislerinden de diğer kamu personeli gibi yararlanır.

X. EĞİTİM YÖNETİCİLİĞİ

Eğitim yöneticiliği

Madde 28- Bakanlık merkez teşkilatı ve taşra birimleri ile okul ve diğer eğitim kurumlarının yöneticileri ve bunların yardımcıları eğitim yöneticisi sayılırlar.

Bu kanun kapsamına giren eğitim yöneticileri, genel hükümlere uymak ve bu kanunda belirlenen niteliklere sahip olmak zorundadırlar.

Eğitim yöneticilerinin ülke genelindeki dağılım oranı, 1/2 cinsiyet kotası olarak uygulanır.

Yönetici eğitimi

Madde 29 - Eğitim yöneticileri, Milli Eğitim Akademisi bünyesinde uygulanacak belirlenmiş süreli programlarla yetiştirilen personel arasından seçilir. Bu programlara katılacak personelin, öncelikle öğretmen kökenli olması esastır.

Özel öğretim alanı; devletin düzenleyici, denetleyici ve destekleyici planlaması altındadır.

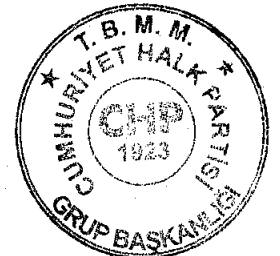
Özel öğretim kurumları yöneticileri; Milli Eğitim Akademisi tarafından verilen eğitimi tamamlayanlardan, kurucu temsilcisi tarafından teklif edilen 3 kişi arasından atanır.

Eğitim yöneticiliğine seçme ve atama

Madde 30- Eğitim Yöneticileri Milli Eğitim Akademisinin bir yıl süreli programlarını başarıyla bitirenler arasından seçilmesi esastır.

Eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

Madde 31- Hangi tür yöneticiliğin Milli Eğitim Akademisinin hangi programını bitireceği yönetmelikle belirlenir.

Bakanlık, istekli, başarılı öğretmen ve diğer eğitim personelini; eğitim yöneticiliğine yönlendirmek, özendirmek üzere, lisansüstü öğrenim görmeleri, yabancı dil öğrenmeleri için burs, aylıklı izin, görevlendirme ve benzeri olanakları nasıl sağlayacağını yönetmelikle belirler.

Eğitim uzmanlığı

Madde 32- Bakanlık; merkez teşkilatı ve taşra birimleri ile eğitim kurumlarında araştırma, planlama, programlama, rehberlik, psikolojik danışma, halk eğitimi ve özel eğitim hizmetleri için uzmanlar görevlendirir.

Eğitim uzmanlarının, üniversitelerin ilgili birimlerinden en az yüksek lisans düzeyinde uzmanlık diploması almış olmaları şarttır.

Eğitim uzmanları, mesleğe uzman yardımcısı olarak alınır. Uzman yardımcılığı süresi üç yıldır. Bu dönemi başarıyla tamamlayanlar uzman olarak atanır.

Eğitim uzmanlığına, hangi nitelikleri taşıyanların nasıl atanacağı yönetmelikle belirlenir.

XI. EĞİTİM MÜFETTİŞLİĞİ

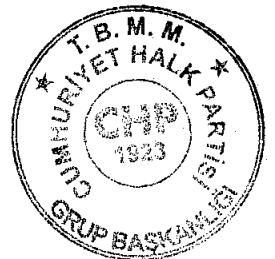
Madde 33- Milli Eğitim kurum ve kuruluşlarındaki çalışmaların Anayasa, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Milli Eğitim mevzuatı ve diğer kanunların hükümlerine, eğitim programlarına, çağdaş bilim ve eğitim esasları ile Atatürk ilke ve devrimlerine uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetlemek, değerlendirmek, rehberlik yapmak (İşbaşında yetiştirmek), araştırmak, incelemek, soruşturma yapmak üzere eğitim müfettişleri görevlendirilir.

Eğitim Müfettişleri, Milli Eğitim Akademisinin ilgili programını başarıyla bitirmiş öğretmenler ve diğer eğitim personeli arasından sınavla seçilir.

Müfettişliğin temel işlevi, eğitim personelini ve eğitim hizmetini geliştirip hizmette verimin artmasına yardımcı olmaktır. Diğer görevler bunu tamamlayıcı niteliktedir.

Eğitim Müfettişleri, Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığına bağlı olarak görev yaparlar. Eğitim Müfettişleri Bakanlıkça illerin sosyoekonomik gelişmişlik düzeyleri, nüfusları, personel ve kurum sayısı, iş yoğunluğu vb. özellikleri dikkate alınarak oluşturulacak çalışma merkezlerinde görevlendirilebilir.

Bakanlık Merkez Teftiş Kurulu Başkanlığı bünyesinde çalışan eğitim müfettişleri ile

oluşturulacak merkezlerde görevlendirilen eğitim müfettişleri aynı özlük haklara sahiptir.

Eğitim Müfettişlerinin sayıları, okul sayısı, kurum sayısı, personel sayısı, görev ve branşlara oranlanarak belirlenir.

Eğitim müfettişlerinin yetiştirilmesi

Madde 34 Eğitim Müfettişleri Milli Eğitim Akademisinin ilgili Programlarında öngörüldüğü biçimde yetiştirilir.

Eğitim Müfettişlerinin mesleğe seçimi, yetiştirilmesi, atanması, yer değiştirmesi ve diğer hususlar tüzükle belirlenir.

XII. ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME

Duyurma

Madde 35- Bakanlık, her derece ve türdeki eğitim personeli gereksinimini içeren atama ve yer değiştirme kılavuzunu, atama ve yer değiştirme tarihinden en az iki ay önce uygun yöntemlerle açıklar.

Bakanlık, başvurunun belirli bir taşra birimi (il, ilçe, köy, kurum) için yapılmasını da kararlaştırabilir.

Zorunlu hizmet

Madde 36- Bakanlık, yatılı, burslu, aylıklı, izinli olarak öğrenim gören eğitim personeline, öğrenim gördüğü alanda en az öğrenim süresi kadar zorunlu hizmet koyar.

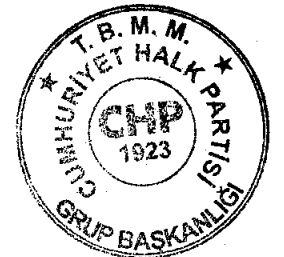
Bakanlık, eğitim hizmetlerinin tamamı ya da bir kısmı için zorunlu bölge hizmeti koyabilir; eğitim personelinin bu bölgelerde dönüşümlü olarak çalıştırabilir.

Sağlık ve eş durumu ile ilgili istisnalar saklıdır.

Standart kadro

Madde 37- Bakanlığın merkez, taşra ve yurtdışı örgütlerindeki görevler standart kadroya bağlanır; atama ve yer değiştirmelerde bu kadrolara uyulur.

Standart kadro açığı ve ihtiyacı olmayan kurumlara, kadrolu veya geçici görevle atama yapılamaz.

Personelin hangi standart kadroya atandığı atanma kararnamesine yazılır.

Özel ihtisas gerektiren derslerin eğiticileri ilgili kurumlarla işbirliği sağlanarak temin edilir. Bunlar eğitim öğretim hizmetleri personeli sayılmazlar.

Öğretmenlik branşlarının belirlenmesi

Madde 38- Talim Terbiye Kurulu, üniversitelerin eğitim fakülteleri ile işbirliği yaparak, atanacak öğretmenlerin asıl ve ek branşlarını belirler. Atamalar buna göre yapılır.

Öğretmenlerin, sağlıklarının bozulması ya da branşlarının işlevsiz hale gelmesi halinde, kendi istekleri ya da Bakanlığın gerekli görmesi durumunda branşları değiştirilebilir. Bu durumda, yeni branşlar için ilgili personele Bakanlıkça öğretmen yetiştiren kurumlarla işbirliği yapılarak hizmet içi eğitim düzenlenmesi şarttır.

Eğitim hizmetleri ile diğer hizmet sınıfları arasında, personelin isteği dışında değişiklik yapılamaz.

Yer değiştirme

Madde 39- Öğretmen, genel hükümlere ve bu kanunda belirlenen esaslara göre yer değiştirme isteğinde bulunabilir. Soruşturmaya dayalı olarak ciddi ve kesin kamu yararı görülen durumlarda hizmetin gereği olarak yer değiştirme işlemi öğretmenin görüşü de alınarak Bakanlık ve valiliklerce doğrudan doğruya yapılabilir.

Yer değiştirmelerde; sağlık durumu, eş durumu, öğrenim durumu, çocuk okutma gibi özür ve hizmet süresi, başarı ve hizmet puanı gözetilir.

Sağlık ve eş durumu dışındaki gerekçelere dayanan yer değiştirmeler, öğretim yılı içinde yapılamaz.

Kadro ve öğrenim durumları, nitelikleri, unvanları ve kıdemleri denk eğitim personeli, Bakanlığın belirleyeceği esaslara göre karşılıklı yer değiştirme işlemi yapabilir.

Atama ve yer değiştirmelerde zorunlu bölge hizmeti konulabilir. Açık ve ihtiyaç olan bölgelere yatılı ya da burslu öğrenim karşılığı borçlandırma, ek ücretle özendirme gibi çözümlerden de yararlanılabilir.

Atama ve yer değiştirme işlemlerinin nasıl yapılacağı yönetmelikle belirlenir.

XIII. HİZMET İÇİ EĞİTİM

Gerekçe

Madde 40- Eğitim personeline bilgi ve beceri kazandırmak, yeteneklerini geliştirmek, yeni yöntem ve teknikleri tanıtmak, üst görevlere ya da başka hizmetlere hazırlamak ve kendisini geliştirmesine olanak sağlamak amacıyla; Milli Eğitim Akademisi aracılığıyla hizmet içi eğitim verilir.

Bakanlığın mevcut Hizmet İçi Eğitim Merkezleri bu amaçla Milli Eğitim Akademisine bağlanır.

Bakanlık, hizmet içi eğitim ihtiyacı duyulan konuları belirler. Milli Eğitim Akademisi aracılığıyla en geç beş yılda bir öğretmenlerin eğitimden geçmesini sağlayacak programları ve planları yapar ve uygular.

Hizmet içi eğitimde elde edilen başarı belgeleri, personele parasal ve sosyal haklarla birlikte meslekte ilerleme açısından avantaj sağlar.

Hizmet İçi Eğitim Kurumları

Milli Eğitim Akademisi

Madde 41- Cumhurbaşkanlığı, hizmet içi eğitimi geliştirmek ve etkili kılmak üzere, Milli Eğitim Akademisi kurar. Gerekli gördüğü yerlerde Milli Eğitim Akademisi aracılığıyla daha kısa süreli hizmet içi eğitim programları hazırlar.

Hizmet içi eğitim faaliyetlerinin yürütülmesinde Milli Eğitim Akademisi ilgili Üniversitelerle işbirliği yapar.

Türkiye eğitim bilimleri akademisi

Madde 42- Cumhurbaşkanlığı, öğretmenlerin hizmet sırasında mesleki bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi için gerekli eğitim programları hazırlayıp uygulanmasını ve lisansüstü eğitimlerinin verilmesini sağlamak amacıyla ulusal düzeyde eğitim fakülteleriyle işbirliği içinde Türkiye Eğitim Bilimleri Akademisi kurar.

Gerekli gördüğü yerlerde ve zamanlarda, seminer dönemlerinde Türkiye Eğitim Bilimleri Akademisi marifetiyle daha kısa süreli hizmet içi eğitim programları düzenler.

Öğretmenlerin her türlü eğitiminden Türkiye Eğitim Bilimleri Akademisi sorumludur.

Hizmet içi eğiticileri

Madde 43- Milli Eğitim Akademisi bünyesinde hizmet içi eğitim için gerekli niteliğe sahip akademisyenler, uzmanlar, bilgi ve deneyimleri yeterli elemanlar görevlendirilir.

Konusuna göre üst düzey yöneticiler ve alanında uzman olanlar Milli Eğitim Akademisinde görev alabilirler.

Türkiye Eğitim Bilimleri Akademisinin öğretim elemanları üniversitelerin ilgili bölümlerinden ve alanında en az yüksek lisans derecesine sahip alan uzmanlarından oluşur.

Kadrolu hizmetçi eğiticileri, aylık ve ücret yönünden, üniversite öğretim elemanlarının statüsüne tabidir.

Öğrenim kolaylıkları

Madde 44- Bakanlık, eğitim personelinin, oluşan yeniliklere göre öğrenimlerini tamamlamaları, kendilerini yetiştirmeleri ve yeni branşlar edinmeleri için, yurtiçinde ve yurtdışında öğrenim olanakları ve kolaylıkları sağlayabilir ve bu konuda üniversitelerle protokoller yapabilir.

XIV. ÖĞRETMEN SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA KURUMU

Kuruluş

Madde 45- Tüm öğretmenlerin sağlık, sosyal yardım ve dayanışmalarını sağlayacak Öğretmen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumu kurulmuştur.

Madde 46- Öğretmen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumu'nun yetki ve görevleri şunlardır:

- Üyelerine, onların dul ve yetimlerine; evlilik, hastalık, özürlülük, ölüm, emeklilik ve doğal afetlerle karşılaşma gibi durumlarda "karşılıksız" yardım yapmak,
- Üyelerin ve çocuklarının evlenmelerinde, sağlık sorunlarında, konut edinme ve diğer gereksinmelerinde "karşılıklı" yardım yapmak,

- c) Sosyal tesisler edinerek, bunları kiralayarak ya da hizmet satın alarak; üyelerine, bunların eş ve çocuklarına, dul ve yetimlerine ucuz ve kaliteli dinlenme, eğitim ve kültür hizmeti vermek,
- d) Üyelerini ve bunların emekli, dul ve yetimlerini olumsuz piyasa koşullarına karşı korumak, kaliteli mal ve hizmetleri ucuz satın almalarını sağlamak üzere onlara kefil olmak ve diğer gerekli önlemleri almak,
- e) Üyelerine emekli ikramiyesi ve ek emeklilik maaşı olanağı sağlamak,
- f) Kendi mal ve tesislerini işletmek ya da kiraya vererek değerlendirmek,

Üyeler Kurumun olanaklarından, birikimleri oranında yararlanırlar.

Kurum ticari faaliyet yapamaz. Ticari kuruluşlara ortak olamaz.

Kurumun gelir kaynakları ve harcamaları

Madde 47- Öğretmen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumu'nun gelir kaynakları şunlardır:

- a) Üyelerden; aylıklarının yüzde ikisini geçmemek üzere, genel kurulca kararlaştırılan miktarda alınan ödentiler,
- b) Devlet bütçesinden, en az üye ödentilerinin toplam tutarı kadar alınan katkı,
- c) Kurumun mal ve tesislerinin işletilmesinden elde edilen gelirler,
- d) Kurumun gelirlerinden elde edilen faiz ve karlar,
- e) Bağışlardır.

Kurumun üye ödentileri, ilgili yönetim birimlerince bordrodan kesilerek en geç bir hafta içinde Kurum hesabına yatırılır.

Kurumun gelirleri bir kamu bankasında toplanır ve banka aracılığı ile kullanılır.

Kurumun her türlü mal, gelir ve alacakları, devlet mallarının tâbi olduğu bağışıklık, hak ve dokunulmazlıklarla önceliklerden yararlanır.

Kurum tarafından yaptırılacak tesisler, alınacak araç ve gereçler devlet malları için uygulanan indirim ve kolaylıklardan yararlanır.

Sandığın gelirleri, işlemleri ve faaliyetleri her türlü vergi, resim ve harçtan istisnadır.

Öğretmen sosyal yardımlaşma ve dayanışma kurumunun organları

Madde 48- Öğretmen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumu'nun zorunlu organları şunlardır:

- a) **Genel Kurul:** İllerde üyelerin, üye sayısına oranlı olarak üç yıl için seçecekleri toplam iki yüz elli delege ile doğal delegelerden oluşur. Doğal delegeler, yönetim, denetleme ve disiplin kurulu asil üyeleridir.
- b) **Genel Yönetim Kurulu:** Genel Kurulun üç yıl için kendi içinden seçeceği on sekiz üye, Kurum Genel Müdürü, Bakan yardımcısı ile Personel, Yönetmelik ve Parasal İşler genel müdürlerinden oluşur.
- c) **Yürütme Kurulu:** Genel Kurulca kendi üyeleri arasından üç yıl için seçilen altı üye ile Kurum genel müdüründen oluşur.
- d) **Genel Başkan:** Kurum Genel Başkanını, Genel Yönetim Kurulu, Yürütme Kurulu içinden üç yıl için seçer.
- e) **Denetleme Kurulu:** Genel Kurulca, kendi üyeleri arasından üç yıl için seçilen üç üye ile Bakanın görevlendireceği iki bakanlık denetim elemanından oluşur.
- f) **Genel Müdürlük:** Genel Müdürlük, genel müdür ile iki genel müdür yardımcısı ve gerekli uzman personelden oluşur.

Genel müdürle bir yardımcısı iktisat, işletme ve maliye alanlarında en az lisans düzeyinde öğrenim görüp işinde yeterli deneyim kazanmış kişiler arasından Yürütme Kurulu'nun önerisi, Genel Yönetim Kurulu'nun onayı ile atanır.

Kurumun, seçimli organlarına asiller kadar da yedek üye seçilir.

Kurum genel kurulunda seçimler yargı gözetiminde, gizli oy ve açık sayımla yapılır.

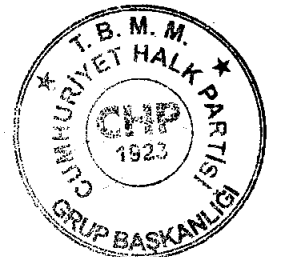
Kurum organlarının oluşumu ve işleyişi, tüzükle düzenlenir.

Tüzük, Genel Kurulca hazırlanır ve kabul edilir; Sayıştay vizesinden sonra Milli Eğitim Bakanı tarafından Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer.

Bakanlığın kurumu denetleme yetkisi

Madde 49- Milli Eğitim Bakanı, Öğretmen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumu'nun tüm organlarını bizzat denetleyebilir, toplantıya çağırabilir, ancak kararlarda oy kullanamaz.

Bakan, Kurum organlarından her türlü bilgiyi isteyebilir; Kurumu Bakanlık Denetleme Kurulu aracılığı ile denetleyebileceği gibi, Sayıştay denetimi de isteyebilir.

Bakan, zorunlu durumlarda soruşturma sonucu Yürütme Kurulunu geçici olarak görevden uzaklaştırabileceği gibi, tüm organları feshederek yeniden oluşmalarını isteyebilir.

Kurum organlarına seçilenlerle kurumun diğer personelinin disiplin işleri, Bakanlık disiplin kurullarınca yürütülür.

Ceza alan organ üyelerinin görevleri sona erer.

XV. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Sendikal temsil

Madde 50- Bu kanun kapsamına giren eğitim personeli, işkolu yüzde beş, işyerlerinde yüzde yirmi oranında örgütlenmeyi sağlayan sendikalar Bakanlığın danışma birim ve organları ile komisyonlarında temsil edilirler.

İşkolunda birden çok sendika varsa, bu sendikalar yasalarca belirtilen durumlar dışında söz konusu organlarda en az bir temsilciyle, üyelerine oranlı olarak temsil edilirler.

Eğitim ve personelle ilgili kanun ve yönetsel düzenlemelerde, program geliştirme, kitap seçme ve benzeri etkinliklerde Bakanlık tarafından bu sendikaların görüşlerine başvurulur.

Yönetsel düzenlemeler

Madde 51- Bu kanunun gerekli kıldığı yönetmelikler üç ay içinde çıkarılır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 52- Bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren:

- a) 19.1.1943 tarih ve 4357 sayılı kanun,
- b) 4.12.1964 tarih ve 439 sayılı kanun,
- c) Başka kanunların bu kanuna aykırı olan hükümleri,

yürürlükten kaldırılmıştır.

Hüküm bulunmayan haller

Madde 53- Bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde diğer kanunlarla verilen haklar korunur.

XVI. GEÇİCİ HÜKÜMLER

İlksan'ın devri

Geçici Madde 1 - 1943 tarih ve 4357 sayılı kanun hükümlerine göre kurulmuş olan İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı (İLKSAN) tüm varlığı, borç ve alacakları ile birlikte Öğretmen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumuna devredilmiştir. Devir işlemi altı ay içerisinde tamamlanır.

İLKSAN üyelerinin kazanılmış hakları saklıdır.

Bakan, ilk genel kurula kadar Kuruma geçici yürütme ve denetleme kurulu atar.

Kurumun ilk olağan genel kurulu, kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay içerisinde toplanır ve Kurum organları oluşturulur.

Öğretmen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumu ilk geçici tüzüğü, İLKSAN organlarının ve öğretmen sendikalarının görüşü alınarak Bakanlıkça hazırlanır ve Kurumun ilk genel kurulunun görüşüne sunulur.

Yürürlük tarihi

Madde 54- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme yetkisi

Madde 55- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

